

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 15 lutego 2022 r.

KRASP/31/2022

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów RP

Szanowny Panie Premierze,

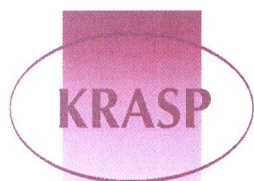
W imieniu środowiska akademickiego - uczelni zrzeszonych w Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) - pragnę zwrócić uwagę Pana Premiera na nasilający się problem niedostosowania rozwiązań w zakresie finansowania szkolnictwa wyższego w obliczu zachodzących zmian ekonomicznych w Polsce.

W ostatnich dniach KRASP przeprowadził wśród uczelni członkowskich badanie, którego celem było określenie kluczowych czynników wpływających na stan finansów uczelni i pracowników naszego sektora. Poniżej pozwalam sobie podsumować wstępne wyniki z tej analizy – wszystkie ewentualne porównania dotyczą okresu lat 2021 i 2022:

- 1) Suma zwiększonego obciążenia budżetów uczelni w 2022 r. **z tytułu wzrostu cen energii wynosi 832,5 mln zł** – w tym **prąd: 453 mln zł** (wartość dla 80 jednostek); **gaz: 46 mln zł** (wartość dla 70 jednostek); **centralne ogrzewanie: 333,5 mln zł** (wartość dla 77 jednostek). Można oszacować, że jest to podniesienie cen o ok. 80-85% w stosunku do cen z roku 2021.
- 2) Zwiększony koszt wynagrodzeń z tytułu **wzrostu płacy minimalnej dla 73 uczelni** zamyka się kwotą **30,5 mln zł** w roku 2022.
- 3) Reforma podatkowa – tzw. Polski Ład
 - a. In PLUS - łącznie w 60 jednostkach **zwiększone wynagrodzenie miesięczne netto otrzymało 28 629 osób na łączną kwotę 4,3 mln zł** (przypuszczalnie ponad 50 mln zł rocznie)
 - b. In MINUS - łącznie w 62 jednostkach **pomniejszone wynagrodzenie miesięczne netto otrzymało 24 667 osób na łączną kwotę 6,4 mln zł** (przypuszczalnie blisko 80 mln zł rocznie)
- 4) Wysokie wzrosty kosztów notuje się w zakresie usług zewnętrznych – sprzątania i ochrony obiektów:
 - a. W **55 jednostkach wzrost kosztów usług sprzątania wynosi ponad 98 mln zł** (ok. 1,82 mln zł średnio na 1 uczelnię)
 - b. W **75 jednostkach koszty ochrony obiektów wzrosną o ponad 106 mln zł** (ok. 1,45 mln zł średnio na 1 uczelnię)
- 5) Wartość nakładów inwestycyjnych w roku 2022 wzrasta w stosunku do 2021 r. o ok. 62% (wartość dla 80 jednostek), jednak aż 67 uczelni raportuje wzrost kosztów inwestycji o ok. 15% (wartość uśredniona).

Łączna wartość szacowanych zwiększonych kosztów funkcjonowania w 2022 r. uczelni biorących udział w badaniu wynosi ok. 1 035 mln zł (wartość dla 74 jednostek).

Ankietowane jednostki wskazały również elementy infrastruktury generujące najwyższe wzrosty – laboratoria badawcze, domy studenckie, obiekty sportowe. Szacowany wzrost kosztów z tytułu utrzymania tych obiektów wynosi ponad 182 mln zł (wartość dla 49 jednostek).

www.krasp.org.pl

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę, że stoimy również w obliczu narastającej frustracji wśród pracowników. Powodowana jest ona nie tylko skutkami ostatniej reformy podatkowej, ale także niezrealizowaniem planowanego zwiększania wynagrodzeń dla pracowników szkół wyższych – zrealizowano dotąd jedynie 13% z deklarowanych 30%. Jednocześnie stosunek wartości minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora do minimalnego wynagrodzenia pracownika zmniejszył się z 3,05 w 2018 roku do zaledwie 2,13 w 2022 roku. Pokazuje to stopień utraty wartości wynagrodzeń w systemie szkolnictwa wyższego w stosunku do wzrostu płac w gospodarce. Podwyższenie płacy minimalnej do wysokości 3010 zł brutto, bez równoczesnej korekty minimalnej płacy profesora powoduje postępującą pauperyzację zawodu uczonego: nowa płaca minimalna stanowi aż 47% wynagrodzenia minimalnego profesora (6410 zł brutto) i 64% wynagrodzenia adiunkta (4680 zł brutto), a minimalne wynagrodzenie asystenta (3205 zł brutto) jest tylko o 195 zł brutto wyższe od płacy minimalnej). Powoduje to brak zainteresowania podjęciem pracy w szkołach wyższych przez najzdolniejszych i najbardziej kreatywnych absolwentów. Brakuje młodych zdolnych naukowców, którzy są w stanie wykorzystać potencjał zbudowanych nowoczesnych laboratoriów badawczych. W związku z powyższym KRASP postuluje:

- 1) **W 2022 r. zwiększenie nakładów na szkolnictwo wyższe o 15%, czyli ok. 3,4 mld zł**, przy czym 1,7 mld zł powinien zostać przeznaczony na wynagrodzenia (zwiększenie o 10%), a pozostała część 1,7 mld zł jako proporcjonalne zwiększenie subwencji dla pokrycia rosnących kosztów działalności i rozwoju.
- 2) **W 2023 r. zwiększenie nakładów na szkolnictwo wyższego o kolejne 15%**, czyli ok. 3,7 mld zł, przy czym 1,85 mld zł powinien zostać przeznaczony na wynagrodzenia (zwiększenie o 10% w stosunku do stanu 2022), a pozostała część 1,85 mld zł jako proporcjonalne zwiększenie subwencji dla pokrycia rosnących kosztów działalności i rozwoju.
- 3) **Regularne zwiększanie wysokości minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora** do wysokości 3-krotności wynagrodzenia minimalnego z zabezpieczeniem skutków finansowych w uczelniach.
- 4) **Stale i przewidywalne zwiększanie środków na subwencje** dla uczelni publicznych ze skutkami przechodzącymi, zamiast dofinansowywania incydentalnego w takcie roku budżetowego bez skutków przechodzących, co umożliwi prowadzenie planowej polityki płacowej w uczelniach.
- 5) **Uwolnienie algorytmu podziału subwencji** przy jednoczesnym systemowym wzroście przeznaczanych na ten cel środków finansowych.

Działania te pozwolą zwiększyć poziom finansowania ze środków publicznych nauki i szkolnictwa wyższego do 1,15% PKB w 2022 r. i 1,31% PKB w 2023 r. Jesteśmy przekonani, że zmiany takie przynajmniej w części odpowiadają na aktualne i przyszłe potrzeby środowisk akademickich i pozwolą na rozwój tego niezwykle istotnego sektora życia publicznego w Polsce.

Szanowny Panie Premierze, środki finansowe, o które apelujemy powinny być traktowane jako inwestycja a nie jako wydatki. Nakłady na edukację i badania naukowe są najlepszą inwestycją, w przyszłość i w rozwój gospodarki kraju, która zwróci się wielokrotnie i to nie tylko w wymiarze ekonomicznym. Warto także podkreślić, że zgodnie z analizami przeprowadzonymi na zlecenie League of European Research Universities (LERU), oraz KRASP każde zainwestowane w tym obszarze 1 euro przynosi co najmniej 5 euro zysku.

Z wyrazami szacunku,

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP